

SERVICII MODERNE DE BIBLIOTECĂ: ASPECTE PRACTICE

Liliana JUC,
șef oficiu copii, Filiala „Târgoviște”

„Grație instituției cărții avem memoria lumii, memorie care conservă și ne restituie tot ceea ce umanitatea a creat în evoluția ei. E o instituție cu un grad de flexibilitate foarte ridicat, adaptându-se cerințelor timpului și servindu-l.” (Ion Onuc Nemeș, director ASTRA, Sibiu)

Preliminarii

Biblioteca este o instituție vie, iar cei care-i sunt străini nici nu bănuiesc acest lucru. Chiar și în cadrul societății informaționale, biblioteca are un rol de importanță strategică. Una dintre definițiile prozaice și pragmatice în egală măsură, ar fi: biblioteca este acel ceva fără de care spiritualicește nu se poate exista.

Cum ar trebui să fie *omul cărții*? Care este profilul celui care deține flacăra înțelepciunii în secolul informatizării? Evident, bibliotecarul nu este doar intermediarul dinte raftul de cărți și cititor sau cel care recomandă resurse numerice și accesează linkuri pe net, și nici un împătimit de lectură pasivă. Bibliotecarul de astăzi reflectă portretul unei personalități integre.

Profesia de bibliotecar este una de tip vocațional, iar bibliotecarul pentru copii trebuie să fie o persoană înzestrată cu abilitatea de a comunica dezinvolt pentru a ajunge la sufletul micului cititor; o persoană ghidată de dorința de a însuși continuu lucruri noi și cu tendința de a ține mâna pe pulsul timpului.

Dacă e să deschidem o paranteză personală din devenirea socioprofesională,

voi menționa că în copilărie doream să devin medic pediatru. Într-un fel este un vis realizat, căci biblioteca este un loc de sănătate publică pentru suflet. Curios este și faptul că niciodată nu se știe când lucrurile temporare pot deveni permanente. De 14 ani profesez, folosind ca mijloc de comunicare, cuvântul (prima mea specialitate) și ca așa-zis *instrument* cartea.

În meseria de bibliotecar totul este important: salubritatea, atractivitatea spațiului, poziția copilului în timpul lecturii sau atunci când consultă o carte în sală; manierele, comportamentul, relațiile cu semenii, felul de exprimare, predilecția pentru un gen de literatură, motivarea la lectură.

Explorăm diverse tipuri de lectură (lectura hiperlogografică, zapping etc.), ca într-un final toate activitățile să fie reducibile la acțiunea de *a citi*. Discuțiile, observarea din timpul vizitelor la bibliotecă, ne oferă impresii despre potențialul, posibilitățile de lecturare ale fiecărui utilizator, pe care le valorificăm pentru a da cele mai adecvate recomandări de lectură. Utilizatorul copil este un protejat al bibliotecii, el beneficiază de ajutor la îndeplinirea temelor pentru acasă, este achitat cu un sfat sau o obiecție, după caz. În repetate rânduri, devenim parte a echipei pentru a îndeplini temele, facem în tandem postere sau proiecte școlare. Muncim cu suflet la formarea unui cititor informat, cultivat prin intermediul produselor bibliografice (diverse tipuri de lecții, reviste bibliografice, prezentări de carte), întâlnirilor cu scriitorii, programele de lectură *Chișinăul*

citește, Rucsacul de vacanță, orelor de lectură, serviciilor Ora poveștilor, Teatru de păpuși „Bibliopicii”, Învățăm să creăm povești digitale, Micii europeni, Curioșii, Să vorbim și să scriem corect românește!

Toate au impact asupra cititorului și ne bucură acest fapt, cititorii își cunosc drepturile și obligațiile, sunt setoși de lectură și foarte atașați de documentul tipărit. Astfel, serviciile sus-menționate sunt foarte cotate. Semănând lumină în sufletele copiilor, sperăm că biblioteca își va putea îndeplini menirea de a face comunitatea mai bună. O înțelepciune orientală zice: „Cine nu știe a zâmbi, nu-și deschide prăvălie”, parafrazând, am putea spune: „Cine nu are vocație, nu rămâne în Templul Cărții.”

1. Lectura – fenomen perpetuu. Modalități de educare a lecturii la Filiala „Târgoviște”

Paul Cornea spunea în lucrarea sa *Introducere în teoria lecturii* „...că nici computerul, nici televizorul nu vor duce la dispariția cărții, că lectura va continua să joace un rol cardinal în viața oamenilor, că accelerarea progresului tehnic va fi mereu însoțită de remedierea compensatoare a unui spațiu liber pentru închipuire, visare și căutare de sens... Cred, vreau să cred că vom continua să citim chiar dacă nu vor mai fi cărți. O vom face, la nevoie,

pe ecrane portabile sau fixe, de buzunar ori de mari dimensiuni, dar vom continua s-o facem câtă vreme vom persevera să gândim și să producem bunuri simbolice.” Dar, pentru ca lectura să devină un factor indispensabil, o necesitate vitală, ea trebuie cultivată înainte chiar de învățarea alfabetului, prin preocuparea permanentă a părinților de a-i obișnui cu frumusețea inegalabilă a lecturilor de basme și povestiri. Numai cel căruia i s-a insuflat în copilărie gustul pentru lumea minunată a cărții va căuta și va găsi timp pentru această activitate ce delectează mintea și sufletul.

Dezvoltarea gustului pentru lectură, altfel spus, trezirea și educarea interesului, se realizează prin acționarea asupra raportului dintre obiect și necesitate, astfel încât obiectul – în cazul nostru, cartea – să răspundă unei necesități intelectuale și afective a copilului.

Adrian Marino stabilește următoarele modalități de lectură: lectura-informație, lectura-distracție, lectura-refugiu (formă de evaziune), lectura-plăcere, lectura-cultură, lectura-existență. Lor li se pot adăuga, cu eventuale suprapuneri, lectura de întreținere, de îmbunătățire a profesiei, lectura ca recreere, divertisment, cale spre cunoașterea culturală sau științifică, lectura-curiozitate etc. Ca alte forme se pot aminti, de asemenea, lectura-drog și lec-

tura-tranchilizant, privite ca valori terapeutice.

La fel de multe catalogări pot fi identificate atunci când descriem profilul cititorului: cititorul poate fi pasionat, cel care străbate fără alegere tot felul de cărți și trăiește din influența și modelul lor, ocazional, dar cu formație multilaterală, cititorul cu pasiuni de etalare a cunoștințelor, cititorul analist, cititorul-filosof, cu tendințe de critic de idei, cititorul snob, cititorul la care literatura devine materie școlară etc. Lectura este o activitate prin definiție îmbogățitoare și la îndemâna tuturor. Pe de o parte, hedonistă, lectura destinde și dă confort spiritual și intelectual. Pe de altă parte, este o activitate de cunoaștere, (in)formare, instruire, dictată de cerințele societății de cunoaștere, care solicită cultivare continuă și învățare de-a lungul vieții.

Promovăm lectura și cartea prin varii activități culturale și creative: programe, concursuri de lectură (*Chișinăul citește, Bătălia cărților, Rucsacul de vacanță*); prezentări și lansări de carte, spectacole literar-muzicale; produse bibliografice (expoziții de carte tradiționale / virtuale, reviste bibliografice, liste bibliografice etc.), servicii moderne de bibliotecă (*Micii europeni, Curioșii, Să vorbim și să scriem corect românește!*). Valorificăm lectura prin diverse tehnici de lectură: lectura-model,

lectura-ghidată, lectura în ștafetă, lectura predictivă. Explorăm în cadrul activităților specifice (orelor de lectură și a cluburilor pe interese) diverse tipuri de lectură (liniară, selectivă, exploratorie, creativă, literar-artistică etc.), preocuparea majoră fiind stimularea și menținerea gustului pentru lectură.

Lectura operelor literare, ca mijloc de instruire și educație, are o importanță deosebită în pregătirea tinerei generații. Cultura generală nu se rezumă la conținutul manualelor școlare, nici la navigarea pe net și nicidecum nu este reductibilă la lecturile reconfortante. În acest sens, rolul bibliotecarului este de a-i face pe elevi, liceeni, studenți și public larg adepți ai literaturii de calitate, consumatori conștienți de propriile alegeri, membri cu drepturi depline ai unui lectorat format prin convingere și înțelegere a ceea ce și cum consumă. Misiunea aplicativă este de a dezvolta în fiecare cititor simțul fin și autonom care îi va da posibilitatea să facă diferența între bine și rău, util și nociv, educativ și precar și care îl va ajuta să-și formuleze clar o opinie despre cartea citită, în particular, și să argumenteze judicios o viziune, în general.

Eficacitatea orientării și consilierii în lectura de calitate depinde atât de o temeinică documentară, cât și de identifica-

rea unor criterii specifice și variabile, între care cităm preferințele cititorilor (determinate de vârstă, educație, gust estetic, interese sociale, interese de grup, interes individual) și potențialul individual de lectură al cititorului (curbele de potențial în funcție de preferințe și viceversa). Prin urmare, bibliotecarul va selecta atent și asumat textele pentru ora de lectură, va opta cu precădere pentru opere cu pronunțate valențe artistice și educative.

Indubitabil, ora de lectură este o modalitate de cultivare a dragostei față de lectură, un mijloc de promovare a operelor literare, a scriitorilor, o practică ce dă roade. În scopul ameliorării continue a calității orei de lectură, BM „B.P. Hasdeu” a inițiat concursul *Cea mai eficientă oră de lectură*, iar serviciul din cadrul Bibliotecii „Târgoviște” a fost recompensat cu o *Diplomă* (locul I pentru organizarea de înaltă ținută a *Orei de lectură*; pentru utilizarea metodelor inovatoare de însușire a textului literar; creativitate și originalitate în promovarea cărții și lecturii). În cadrul acestui concurs, a fost desfășurată Ora de lectură tematică *Lucruri sfinte*. Competențele majore stabilite pentru această activitate au fost decodificarea mesajului ideatic al textelor și valorificarea priorității culturale – *Anul Dumitru Matcovschi*. Obiectivele generale au vizat: stimularea interesului pentru lectură, con-

știentizarea valențelor literar-artistice ale textului, îmbogățirea vocabularului prin expresii idiomatice, dezvoltarea gândirii critice și creative. Obiectivele operaționale desemnate în acest context au fost următoarele: definirea și explorarea cuvântului *sfânt*, aplicarea tehnicilor interactive de grup. Întrucât tratăm o oră de lectură tematică, am lansat activitatea respectivă prin explicarea noțiunii de *sfânt*, pe care am reperat-o tridimensional: în particular – lucruri dragi și scumpe fiecăruia dintre noi; la nivel de etnie – limba, patria, simbolurile naționale; divin – sărbători religioase. Am definit și explorat cuvântul generic, analizându-i spectrul lexical și încadrându-l în expresii idiomatice. Acestea din urmă au fost tălmăcite prin metoda euristică, aplicarea tehnicilor interactive de grup – „păianjenul”, „diamantul” și jocurile *Lădița cu obiecte*, *Construim Templul Bunătății*. Etapa următoare s-a axat pe lectura textelor în proză și versuri, care reflectau tangențial subiectul *Lucruri sfinte*. Au fost selectate două texte, unul în proză – *Pâinea e sfântă* de Claudia Partole, celălalt în versuri – *Desenez* de Dumitru Matcovschi. Ambele materiale promovează vădite conținuturi educative și mesaje profunde. Textele au fost „descoperite” de publicul-țintă prin tehnica lecturii-model, au fost tratate prin metoda conversației euristice, prin aplica-

rea tehnicilor interactive de grup („triada”, „diagrama Venn”, „diamantul”). Poezia *Desenez* de Dumitru Matcovschi a fost gândită ca o piesă de rezistență a acestui miniprogram de lectură. Alegerea acestei poezii a fost expresă, întrucât o considerăm o sursă de inspirație inepuizabilă pentru a reflecta lesnicios un tablou rustic, pitoresc, care relevă dragostea de țarină, neam și valorile naționale autentice. Recitalul a fost declinat în activități conexe de pictură și ilustrație. Astfel, cei mai iscusiți pictori ai clasei au redat cromatic sintagmele din text: *casă luminoasă, o livadă doldora de roadă, o viță-de-vie ce spre soare se mlădie, drum din pragul casei către lumea toată, zarea mai albastră peste casa noastră.*

Finalitatea activității *Ora de lectură* cu tematica *Lucruri sfinte* a vizat valorificarea și susținerea procesului de instruire și educație pe o dimensiune diversificată și interdisciplinară, unde lectura s-a îmbinat armonios cu pictura și jocul, iar noutatea și cunoașterea s-au produs firesc, prin curiozitatea de a descoperi opera literară via elementul ludicului, via muzică și material didactic audio-vizual atractiv.

Biblioteca în tandem cu școala tinde să formeze un lector competent și un cititor activ pe tot parcursul vieții. *Ora de lectură* este un serviciu de bibliotecă valoros. Acest lucru l-am cercetat în articolul *Ora*

de lectură: aspecte practice (în: *BiblioPolis*, 2014, nr. 2, vol. 52, p. 105-108).

O altă modalitate de educare a lecturii la Filiala „Târgoviște” sunt serviciile *Micii europeni și Curioșii*, unde noutatea, cunoașterea se descoperă prin lectură, iar curiozitatea este trezită tot prin lectură. La aceste ședințe, participanții discută, lectură, desenează, toate fiind într-o concordanță și îmbinare armonioasă. Lectura în voce, uneori, pe copii nu-i atrage, dar, aici, toți vin cu multă plăcere să citească. Ba din contra, lectura colectivă îi mobilizează, îi face să-și dorească să fie mai buni în ale cititului, să transmită mesaje inteligibile. Informația pe care copiii o dețin din lecturare, o plasează pe hârtie, astfel, lucrurile se întipăresc și mai bine.

Taraba serviciilor moderne – pistă de lansare a serviciilor de bibliotecă

Taraba serviciilor moderne înglobează o gamă largă de activități și acțiuni. Cu titlu ilustrativ, pe data de 19 octombrie 2016, la BM „B.P. Hasdeu” s-a dat startul oficial pentru Taraba Serviciilor Moderne, unde filialele au etalat cele mai inovative produse. Ineditul acestui eveniment, merit să aducă schimbarea și să fie pista de lansare a serviciilor de bibliotecă, a fost creionat într-o reflecție eseistică *Din sintagma amintirii*, din care vom cita selectiv:

„Este o dimineață frumoasă, galbenă. Pe ușa Bibliotecii «B.P. Hasdeu» intră lume, unii țin în brațe cutii enorme, alții – rulouri de hârtie, cogeamite machete, nu prea îți dai seama ce anume. Grăbiți, se îndreaptă fiecare spre locurile prestabilite, dar spre mirarea lor, marcajele de ieri nu mai corespund cu cele de astăzi. După câteva minute de nedumerire, lucrurile se limpezesc...

Fiecare țese cu îndemânare pânza lui de păianjen, aleargă în frenetică zăpăceală, nu cumva să omită cel mai prețios detaliu. Deși e multă rumoare, cei prezenți nu vorbesc, doar taie, încheiază, măsoară. Și în marea înghesuială, țin să respecte și tehnici de feng chui – mesele sunt întoarse când spre dreapta, când spre stânga. Pe lângă coloane, poți vedea și elemente de acrobație, tinde lumea spre înălțime, fiecare se vrea văzut. Și dintr-un haos frumos încep să se contureze opere de artă. Dar nimeni încă nu se uită peste umăr, la cel de alături, toți se uită cercetător la propriile creații.

E o forfotă îndulcită de aroma câtorva gutuie, de un compliment lansat la ureche, de rostogolul unei bobîțe de poamă, pe care toți o ocolesc de frică să nu-i strivească mustul. Se prefigurează un târg, deși nu astea sunt elementele lui componente.

Culorile se îmbină cu vocile care tălmăcesc fără încetare privitorilor, admiratorilor perplecși, năuciiți de fantezia bibliotecarilor,

produsele probate – Servicii Moderne de Bibliotecă.”

Eseul *Din sintagma amintirii*, care este, de fapt, o cronică a evenimentului din 19 octombrie (publicat în versiune electronică), a avut un feedback pozitiv. Doamna **Lidia Kulikovski**, șef al Departamentului studii și cercetări, BM „B.P. Hasdeu” scrie în felul următor: „Este o poveste foarte frumoasă despre Taraba noastră de servicii. Eu zic că-i partea I. Partea a doua – cu rezultate și feedback de la utilizatori, una-două fotografii – și așa vom avea cea mai frumoasă poveste despre Tarabă, alcătuită exact după regulile scrierii unei povești de succes. [...] E și o *Odă bibliotecarilor noștri* care construiau produsul lor, pe care nici nu și l-au imaginat, îl creau, atunci, acolo, în timp record. E și o *Odă inițiativei* BM de Tarabă ce a pus în mișcare furnicarul (de bibliotecari)... Nimeni nu știa ce va fi, nici un organizator, oricâte scenarii n-ar fi făcut – furnicarul de bravi bibliotecari a creat produsul lor colectiv – Taraba de servicii, care a fost fascinantă! Mulțumim, pentru retrăirile clipelor facerii acelei (de acum, la trecut!?) Tarabe-Babel unice! [...]” În același context, **Mariana Harjevschi**, director general al BM „B.P. Hasdeu”, a remarcat: „S-a realizat o Tarabă de poveste cu cei 355 de eroi. Mulțumim condeierului **Liliana Juc** care ne-a readus emoția zilei.” Acces-

tea au fost evocările vizavi de evenimentul care a adus plusvaloare Bibliotecii „B.P. Hasdeu” – *Taraba serviciilor moderne*.

3. Servicii moderne de instruire, cultură și recreere ale Bibliotecii „Târgoviște”

La Filiala „Târgoviște” avem cinci servicii pașaportizate: *Teatrul de păpuși „Bibliopicii”, Învățăm să creăm povești digitale, Micii europeni, Curioșii, Să vorbim și să scriem corect românește!*

3.1. Serviciul Teatrul de păpuși „Bibliopicii”

La 30 septembrie anul curent, în cadrul *Nocturnei bibliotecilor* am lansat – prin spectacolul *Biblioteca este locul unde orice vis se poate îndeplini* – serviciul *Teatrul de păpuși „Bibliopicii”*.

Scopul serviciului: formarea abilităților de a mânui o păpușă.

Tipul / domeniul serviciului: cultură și recreere.

Grupul de vârstă: 6-12 ani.

Descrierea succintă a serviciului: însușirea tehnicii de a mânui o păpușă, exprimarea corectă, ținuta scenică, dezvoltarea creativității și imaginației.

Forma activității: training.

Periodicitate: prima și ultima zi de joi a lunii, ora 14:00.

Voluntari: Liuba Maxim, jurnalistă Prime TV; Carolina Juc, studentă USM ș.a.

Parteneri: „Stația de creație cu Irina Cazan” și Liceul „Dante Alighieri.”

Teatrul de păpuși „Bibliopicii” este un serviciu atractiv, apărut din necesitățile membrilor comunității: copii, tineri, adulți. Numărul lor crește de la o ședință la alta, de la un spectacol la altul! Teatrul îi magnetizează și îi educă pe toți: atât pe cei care învață să fie actori, cât și pe cei care sunt spectatori. Impactul este unul major – social, cultural și instructiv – copiii învață să mănuiască o păpușă de deget sau

de mână, dezvoltă exprimarea corectă, frumoasă, ținuta scenică și creativitatea. *Teatrul de păpuși „Bibliopicii”* de la „Târgoviște” are un feedback pozitiv din partea părinților, bucuroși să-și ocupe odraslele cu ceva, interesant, util (Ecaterina Pădureț: „Mulțumiri d-nei Liliana pentru dragostea nesecată de carte pe care o oferă copiilor noștri.” Irina Cazan: „Vă mulțumim pentru truda, răbdarea, bunătatea și primirea caldă pe care o primesc copiii noștri la Filiala «Târgoviște.»”); voluntarilor care își pot manifesta abilitățile actricești (Liuba Maxim: „Cu mare drag, abia aștept să mai colaborăm”); partenerilor cu care conlucrăm (Carolina Locoman: „Mulțumim mult doamnei Juc pentru clipele de revelație datorate spectatorilor, cititorilor, pentru colaborarea frumoasă, care durează de opt ani. Suntem încântați de toate activitățile organizate de dumneaei. Bravo micilor actori! Succese!” Veronica Dumnean: „Aștept noi colaborări!”).

Promovăm serviciul *Teatrul de păpuși „Bibliopicii”* de fiecare dată când apare vreo ocazie: întâlniri cu scriitorii, evenimente sau simple întrevederi cu partenerii și utilizatorii bibliotecii. Pentru diversitate, dar și pentru a etala bunele practici din cadrul serviciului, am mers cu spectacole la Zilele Bibliotecii Codru, Brigada de Infanterie Motorizată nr. 2 „Ștefan cel Mare”. Cea din urmă prezentare a fost o experiență unică pentru copiii de la *Teatrul de păpuși „Bibliopicii”*, care i-a făcut să trăiască emoții alese – anturaj diferit, public numeros, aplauze furtunoase. Am participat cu acest serviciu la *Târgul Partenerilor Bibliotecilor „Creăm punți spre dezvoltare: biblioteca modernă”* (<https://filialatargoviste.wordpress.com/2017/01/27/targul-bibliotecilor-moderne-din-9-decembrie-2016-2>).

Activitatea *Teatrului de păpuși „Bibliopicii”* este elucidată pe paginile blogului Filialei „Târgoviște” (<https://filialatargoviste.wordpress.com>) și pe blogul <https://>

bibliopicii.wordpress.com/blog. Fiind în căutare de noi performanțe, organizăm workshopuri: *Exerciții de plasticitate a mâinilor*, *Exerciții de sincronizare*, *Conducerea păpușii*, *Conducerea păpușii respectând caracterul personajului*, *Păpușa sunt eu!*, *Exerciții de dicție*. Toate păpușile *Teatrului „Bibliopicii”* sunt creații handmade. Creăm și perseverăm pentru a avea cel mai util și mai aducător de valoare serviciu!

3.2. Serviciul *Învățăm să creăm povești digitale*

De mare solicitare se bucură și serviciul *Învățăm să creăm povești digitale*. A spune povești este una dintre cele mai firești activități ale oamenilor. Conștienți sau nu, construim, ascultăm și narăm povești în fiecare zi. Astfel, metoda povestirii a devenit una dintre metodele preferate de comunicare, pentru simplul fapt că este eficientă. Această metodă am aplicat-o și în bibliotecă prin povești digitale. Competențele obținute în urma decodificării poveștii digitale:

- îmbunătățirea procesului de muncă prin integrarea TIC (Tehnologii Informaționale de Comunicare) în activitatea bibliotecii;
- promovarea imaginii bibliotecii în multimedia.
- Obiective generale:
- încadrarea în programul european *Grudiving* – învățare pe tot parcursul vieții;
- însușirea tehnicii de realizare a poveștii digitale;
- conștientizarea importanței poveștii digitale.

Dacă ar fi să definim povestea digitală, am formula simplu – *o narațiune spusă prin imagini, însoțită de muzică, menită să provoace interes*. Sfera de utilizare a poveștilor digitale este cea mai diversă: învățământ, sănătate publică, servicii sociale, muzee, biblioteci etc. Poveștile digitale contribuie la:

- conservarea memoriei locale a comunităților;
- arhivarea istoriei orale din perspectiva publicului;
- relatarea evenimentelor istorice;
- perpetuarea amintirilor;
- mediatizarea unor experiențe de viață.

Cum am decodifica povestea digitală?

Un colaj digital de câteva minute prin care creatorul materialului își spune istoria / povestea.

De ce am alege noi, bibliotecarii, povestea digitală ca metodă inovatoare de lucru? Pentru că toată lumea are multe de spus. Povestea îi face pe oameni empatici, e cel mai lesne mod de a informa, este o metodă simplă de lucru, un instrument eficient de promovare a imaginii bibliotecii.

Dacă ar fi să generalizăm, am spune că *este ușor de accesat, de învățat și de folosit*. Am pleda pentru povești digitale, din simplul fapt că ele ies din clișeul transmiterii unei informații, invitând cititorul într-un voiaj în care va afla măcar un lucru interesant, captivant, curios sau amuzant, și care, într-un fel sau altul, îl motivează. Informațiile transmise sub formă de povești împrumută din oralitatea acestora și devin, astfel, mult mai ușor de împărtășit altora, comunității.

Poveștile digitale sunt o îndeletnicire la îndemâna tuturor. Și totuși, pentru a crea o poveste care să fie plăcută și memorabilă, este nevoie de multă muncă și talent. O idee genială exprimată într-un limbaj precar, va diminua din eficiență și calitatea poveștii.

Bine ar fi, ca orice poveste să conțină o sincopă, care să determine cititorul să se întrebe ce va urma, să vrea să afle informații suplimentare, să stea cu sufletul la gură până la marea dezvăluire. Poveștile nu trebuie să fie neapărat fabuloase, ci autentice, pentru a pătrunde la nivelul emoțiilor și trăirilor umane. Dacă sunt bine

spuse, poveștile adaugă plusvaloare, adică oferă o nouă dimensiune emoțională comunicării, provoacă empatie, generează simpatie și ajută privitorul / ascultătorul să rețină mult mai ușor informația. Povestea nu este doar un mijloc de a transmite niște informații, mesaje de promovare. Orice poveste trebuie să aibă o morală, adică să fie o poveste cu impact asupra publicului. O poveste care nu generează o schimbare de atitudine, de percepție sau de comportament, este una care nu și-a atins scopul.

Povestea digitală antrenează auditoriul la cunoaștere, reflecție, noutate și îl angajează într-o relație de durată cu biblioteca. Prin povești digitale relatăm despre evenimente, ne promovăm serviciile, programele de lectură, valorificăm cartea, lectura etc. Poveștile digitale tip *prezentare de carte* au servit ca surse informaționale și de motivare a lecturii în cadrul orelor demonstrative din liceu; poveștile tip *descriere de personalități* au animat multe dintre activitățile culturale, serbări școlare etc. Astfel, povestea digitală a devenit o metodă ce facilitează munca bibliotecarului și face mai atractivă biblioteca pentru publicul cititor, adică este și un instrument eficient de promovare a imaginii bibliotecii în comunitate.

Cursul *Povești digitale*, desfășurat la Centrul Național de Excelență Profesională pentru Bibliotecari, ne-a fost livrat de către trainerul Margareta Tătăruș, din Focșani, România. Cunoștințele, abilitățile pe care le-am deprins în cadrul atelierului profesional *Formare formatori povești digitale* au fost transmise altor colegi de la filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, în cadrul unui alt atelier profesional – *Povești digitale*, inițiat de același centru, unde am participat ca formator, împreună cu Angela Borș, Filiala „Ițic Mangher”. Pentru a excela ca formatori de formabili avem și o pagină pe Facebook – Grupul *Povești digitale*. Aici, sunt adunate toate poveștile realizate de

formatori și formabili, iar membrii grupului își împărtășesc experiența, oferindu-și suport informațional necesar, evaluează și recenzează poveștile. Din experiența de formator pot spune că este una deosebită ce te face responsabil și mândru pentru formabilii tăi.

Aceste producții au captat atenția copiilor. Noua modalitate de prezentare a informației a provocat, în deosebi, interesul cadrelor didactice, care au solicitat inițiere în acest subiect, altfel spus, au generat ideea unui nou serviciu *Învățăm să creăm povești digitale*. Așa, biblioteca a devenit un facilitator avizat pentru cei care doresc să primească instruire în acest sens. Folosind tehnica poveștilor digitale, bibliotecarii și utilizatorii acestui serviciu modern de bibliotecă înregistrează succese.

Cursul *Învățăm să creăm povești digitale* formează următoarele competențe: îmbunătățirea procesului de muncă prin integrarea TIC (Tehnologii Informaționale și de Comunicare) în activitatea bibliotecii; încadrarea în programul european *Grudiving* – învățare pe tot parcursul vieții; familiarizarea cu programul de creare și editare video – *Windows Live Movie Maker*; programul de înregistrări audio – *Audacity*; însușirea tehnicii de realizare a poveștii digitale. Poveștile digitale pot fi utilizate în cele mai diverse sfere: învățământ, sănătate publică, servicii sociale. Ele contribuie nu doar la conservarea memoriei locale a comunităților, relatarea evenimentelor istorice, ci și la mediatizarea unor experiențe de viață. Trainingurile serviciului sus-numit îi ajută pe utilizatori să dobândească abilități în utilizarea tehnologiei digitale; să-și îmbunătățească încrederea și respectul de sine. Cu ajutorul serviciului *Învățăm să creăm povești digitale* membrii comunității au posibilitatea să creeze propriile lor povești pe care le utilizează în domeniile unde profesează și să-și împărtășească experiențele lor publicului larg.

Impactul serviciului *Învățăm să creăm povești digitale*:

- valorificarea cărții și lecturii;
- promovarea imaginii bibliotecii în mediul online;
- prezentarea cu succes, prin poveste digitală, în cadrul Concursului național *Pedagogul anului* a profesoarei de muzică, Veronica Dumnean (Liceul Teoretic „Columna”);
- oferirea unui suport ilustrativ-didactic inedit, prin *Legenda lui Moș Nicolae*, în buna desfășurare a matineului școlar *Vine Moșul Nicolae* (Liceul Teoretic „Columna”);
- poveștile digitale tip *prezentare de carte* au servit ca surse informaționale și de motivare a lecturii în cadrul orelor demonstrative (Liceul Teoretic „Dante Alighieri”);
- biblioteca a devenit un facilitator avizat pentru cei care doresc să se instruiască în acest sens.

Produse realizate în cadrului SNB *Învățăm să creăm povești digitale: Învățătorul* de Rodica Prodan (<https://www.youtube.com/watch?v=fcmoebYnQiE>); *Eu și motanul meu* de Larisa Ungureanu (<https://www.youtube.com/watch?v=WvdoGoXwirU&feature=youtu.be>); *Rețetă de frumusețe* de Mădălina Moraru (<https://www.youtube.com/watch?v=PbjFkGvddcY>); *Fata cu crizanteme în gând* (<https://youtu.be/RSg0LpAITIY>); <https://www.facebook.com/filiala.targoviste/videos>); *Foc și apă* de Alexandru Struț, elev, clasa VI, Liceul „Dante Alighieri”; *O călătorie în Sistemul Solar* de Alex Jangă, elev, clasa VII, Liceul „Dante Alighieri”; *O zi din viața unui câine* de Andreea Jangă, elevă, clasa VI, Liceul „Dante Alighieri” (<https://www.facebook.com/filiala.targoviste/videos>); *Plăcințele cu mărar* de Iulian Filip; *E minunat să zâmbești* de Aliona Nosatii, șef, Filiala N. Titulescu.

Diseminarea informației despre succesele implementării SNB:

- Comunicarea *Povestea digitală – o metodă de promovare și un instrument de lucru eficient în bibliotecă* (Conferința internațională *Cartea pentru copii și lectura copiilor: tendințe, abordări moderne, perspective de colaborare*, organizată în cadrul ediției a XX-a a Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret; 15.04.2016).
- Comunicarea *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – biblioteca care te inspiră* (Simpozionul național *Mijloace moderne de atragere a publicului în biblioteci*, ediția a VI-a, Biblioteca Județeană „Panait Istrati”, Brăila) (17-18 mai 2016).
- Materiale promoționale: *Vino la Biblioteca „Târgoviște” să învățăm a crea povești digitale!* (20 de ani); *Te invităm să creăm împreună povești digitale!* (3.04.2016).

În scopul studierii preferințelor și necesităților utilizatorului-copil și întru promovarea cărții și atragerii la lectură, am realizat un sondaj cantitativ și am aplicat metoda calitativă de cercetare – observația. În urma prelucrării datelor, am determinat că cel mai solicitat domeniu este literatura enciclopedică. Pentru realizarea tuturor criteriilor – și anume tendințele beneficiarului, valorificarea fondului de referință, stimularea lecturii, desfășurarea eficientă a programului *Lecturile verii* – în perioada estivală 2010 au fost organizate cluburile pe interese *Micii europeni și Curioșii*. În urma trainingurilor *Orientare spre cultura serviciilor* din cadrul Cafenelei publice *Transformăm activitatea în servicii*, le-am numit servicii, mai ales, că erau concepute, structurate conform criteriilor unui serviciu: periodicitate, grup-țintă, formarea abilităților de învățare.

3.3. Serviciul *Micii europeni*

Scopul serviciului: formarea abilităților de învățare, familiarizarea cu noțiunea de Uniunea Europeană, motivarea lecturii și promovarea valorilor europene.

Tipul / domeniul serviciului: educație.

Grupul de vârstă: 7-10 ani.

Periodicitate: în fiecare zi de miercuri a lunii iunie și iulie, ora 11.00.

Descrierea succintă a serviciului: serviciul *Micii europeni* este prestat beneficiarilor pe parcursul a șapte sesiuni. Instruirile constând în cunoașterea identității și farmecului fiecărei țări dintre cele 28 de state membre, familiarizarea cu noțiunile de stat membru / stat comunitar, înțelegerea noțiunii de Marea Familie Europeană.

Forma activității: training.

Descoperirea bogățiilor spirituale din diverse tradiții, apropierea de valorile europene, cunoașterea identității și farmecului fiecărui dintre cele 28 de state membre, desemnează obiectivele acestui club. În cadrul lui, participanții sunt familiarizați, în linii mari, cu istoria, cultura, arta țărilor comunitare, descoperă lucruri inedite, cu titlu ilustrativ:

- Drapelul cărei țări este inspirat din culorile rândunicii? (Estonia);
- Unde se află cea mai mare fabrică de păpuși? (Spania);
- În ce țară copiii citesc cel mai mult? (Finlanda);
- Ce s-a întâmplat cu statuia preferată a danezilor *Mica sirenă*?;
- De ce Parisul este numit orașul-luminilor? etc.

Aceste ședințe ale clubului pe interes se sunt ca o pistă de deschidere care ajută să descopere savoarea copilăriei în țările UE (Uniunii Europene): ce bomboane le plac, ce-i înspăimântă și ce-i face să râdă, nume de monștri și sperietori din fiecare țară, bucatele preferate, ce obiceiuri au de Crăciun și de Paște, ce fac atunci când le cade un dinte... *Micii europeni* însușesc de

manieră ludică informațiile noi: capitale, drapele, invenții, inventatori, personalități notorii, puncte de atracție turistică. Prin analiză și sinteză, sunt descoperite afinități și deosebiri dintre obiceiuri, tradiții; sunt identificate echivalentele celor mai uzuale cuvinte din vocabularul țărilor vizate. Impresiile acumulate sunt transmise prin desen, creionul și hârtia fiind pe post de aparat de fotografiat.

Membrii acestui club pe interese descoperă universul Europei într-un mod interactiv, incitant, cu titlu de argument, conversația tematică este urmată de *lectura-informație*, *lectura-curiozitate*, *lectura-cultură* și activități practice precum amplasarea autocolantelor cu steaguri pe hartă, organizarea jocurilor de creativitate. La ultimele ședințe, fiecare participant prezintă coechipierilor săi câte o țară din Europa care nu s-a înscris în itinerarul nostru imaginar. Expedițiile virtuale ale serviciului *Micii europeni* reprezintă o îmbinare de excepție dintre utilitate, nouitate și distracție, diversitatea tipurilor de lectură fiind procedeul de bază. Extensiunea practică a acestui serviciu este următoarea: integrarea informației asimilate în contextul școlar și în viață, altfel spus, în cazul unor călătorii nu imaginare, ci reale prin Europa.

3.4. Serviciul *Curioșii*

Serviciul *Curioșii* este preconizat pentru utilizatorul preadolescent, dornic de a cunoaște. Publicul respectiv se confruntă cu unele ipoteze, fapte, se amuză prin curiozități.

Scopul serviciului: stimularea interesului pentru lectură, valorificarea publicațiilor de referință, extinderea orizontului de cunoaștere.

Tipul / domeniul serviciului: cultură și recreere.

Grupul-țintă: adolescenții cu vârsta de 11-13 ani.

Impactul serviciului: copiii își extind orizontul de cunoaștere.

Descrierea succintă a serviciului: *Curioșii* motivează copiii să frecventeze cu regularitate biblioteca în perioada estivală, sporește apetența pentru lectură, valorifică edițiile de referință – enciclopediile, extinde orizontul de cunoaștere.

Periodicitate: în fiecare zi de joi a lunii iunie și iulie, ora 12.00.

Curioșii urmăresc cele mai uluitoare comparații: cei mai înalți, cei mai lungi, cei mai mari, cei mai rapizi din lume. *Curioșii* descoperă fapte, recorduri, comparații într-o scară ierarhică, astfel, asimilarea devine una captivantă – de la nanometru la muntele Everest; de la viruși la Podul Golden Gate; de la celula roșie a sângelui la diametrul soarelui. Pe lângă aceste comparații, află, bunăoară, care este patria pepenelui verde, când ne-am luat prima dată concediu, cum a apărut băutura *Coca-Cola* sau cum a apărut primul sandwich ș.a.

Lectura *exploratorie*, *lectura zapping*, *lectura în voce*, se desfășoară cu apetit și perseverență, participanții fiind motivați de partea distractivă a ședinței – frământări de limbă, joc de mimă, *Ochi ager* etc. În definitiv, creativitatea și imaginația copiilor prinde grai pe coala de hârtie.

Pentru perioadă estivală 2017, ne-am propus pentru serviciul *Curioșii* cursul *Comunicarea. Mijloace de comunicare*, care are ca scop cultivarea abilităților de învățare, stimularea interesului pentru cunoaștere și lectură. Vor fi prestate șapte traininguri, instruirile constând în transmiterea informației despre comunicare de la origini până la internet. Și anume: *Modalități de comunicare: gesturile, vorbirea, imaginea, scrisul, cifrele; Drumul cărții; Comunicare prin carte; Din istoria presei; Comunicarea de la origini la internet; Comunicarea. Mijloace de comunicare.*

Subiectele propuse, tipurile de animație ale lecturii sporesc gradul de curiozita-

te și incită gustul pentru lectură. În esență, își găsesc utilitatea la unele materii precum științele naturii, geografia, biologia, istoria etc.

Ședințele de finalizare a serviciilor *Micii europeni* și *Curioșii* au un program mai special: tombolă, concursuri de erudiție / creativitate. Membrii sunt recompensați cu diplome de participare, cei mai ingenioși și creativi – cu diplome de mențiune.

3.5. Să vorbim și să scriem corect românește!

Ideea inițierii serviciului *Să vorbim și să scriem corect românește!* a survenit dintr-o necesitate cotidiană – de a corecta greșelile ortoepice, de a asista și a coordona beneficiarul în utilizarea fondului de referință.

Scopul serviciului este oferirea unui suport informațional la disciplina limba și literatura română, dezvoltarea competențelor de utilizare a publicațiilor de referință (dicționare).

Tipul / domeniul serviciului: educație.

Beneficiari: grupul de vârstă 10-14 ani.

Impactul serviciului: formarea competențelor de scriere și rostire corectă, stimularea interesului față de lectură, cultivarea dragostei față de limba română, dezvoltarea competențelor de utilizare a publicațiilor de referință (dicționare).

Periodicitate: a doua miercuri a lunii, ora 15.00.

Anul acesta serviciul *Să vorbim și să scriem corect românește!* a avut grupul-țintă elevii clasei a III-a „C” de la Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, la solicitarea doamnei învățătoare Liuba Paiu. Instruirile au constat în elucidarea următoarelor subiecte: 1) *Cele mai frecvente greșeli în vorbire*, 2) *Modalitățile de evitare a cacofoniilor*, 3) *Greșeli în scrierea unor adverbe și a unor sintagme omofone*, 4) *Cupluri paronimice*, 5) *Definierea lexemelor „sfânt” și „scump”*.

Prin dialog cu elevii, stabilim ce înseamnă o limbă îngrijită, care sunt inamicii

limbii române, mijloacele de ameliorare a expresiei orale și scrise, tipurile de dicționare la care recurgem. Jocurile și exercițiile lexicale, precum depistarea unor greșeli din comunicarea uzuală, înlăturarea cuvintelor parazitare, găsirea formei corecte a unor lexeme și expresii, lectura literară, interactivă a unor pasaje artistice le oferă participanților oportunitatea de a-și manifesta abilitățile și de a însuși informații complementare orei de română.

Pe lângă serviciile enumerate, participăm și la serviciul *BiblioTur – descoperim Chișinăul altfel*, implementat de Departamentul „Memoria Chișinăului” al BM „B.P. Hasdeu”. Scopul acestui serviciu este promovarea cunoștințelor inedite referitoare la Chișinău și chișinăuieni. Serviciul *BiblioTur – descoperim Chișinăul altfel* oferă posibilitatea de a descoperi orașul mergând pe jos, vizitând locuri cu valoare istorică și artistică.

„Educarea populației pentru bibliotecă, scria Lidia Kulikovski, șef al Departamentului studii și cercetări, BM „B.P. Hasdeu”, pe pagina sa de Facebook, familiarizarea copiilor și părinților cu misiunea socială a bibliotecii, rolul, funcțiile ei în comunitate, promovarea bibliotecii și ofertelor educaționale pentru cetățeni rămân deziderate permanente ale bibliotecarilor. De a comunica întregii comunități ce este biblioteca modernă, de a spori numărul utilizatorilor adulți (părinții), de a atrage mai mulți nonutilizatori la bibliotecă, de a ne promova ofertele educaționale, de a ne spori imaginea în comunitate. Specialiștii (sociologii, specialiștii în activitatea comunitară și rezultatele cercetărilor în domeniu) confirmă și susțin că 60% din populație nu intră niciodată în bibliotecă. Pentru că nu cunosc ce se întâmplă în bibliotecă, pentru că nu au fost convinși că este instituția comunitară necesară lor, pentru că părinții nu citesc la bibliotecă, nu știu ce fac copiii lor la bi-

bliotecă, nu cunosc ce le poate oferi lor ca părinți”.

Concluzii și recomandări

Imperativele socioprofesionale ca și epocile și societatea se află în continuă schimbare. A devenit o stringență de a găsi un mod de a munci altfel atunci când cel vechi nu mai este eficient sau devine caduc, precum și capacitatea de a face toate acestea constructiv și funcțional. Prin urmare, biblioteca trebuie să fie reconfigurată printr-o gândire vizionară care să-i asigure dezvoltarea și să o transforme într-un constructor comunitar solid cu paliere multifuncționale pentru artele audio-vizuale, pentru universitate și pentru industriile creative per ansamblu. Această instituție trebuie să aibă un rol central de campion pentru copii, tineri și adulți. În acest scop serviciile prestate de bibliotecă trebuie să fie motivante, variate, de actualitate ardentă și imperios necesare tuturor categoriilor sociale, atât din punctul de vedere al conținuturilor, cât și din punctul de vedere al calității. Serviciile ar trebui să fie *incredibile, dorite, surprinzătoare*, după cum menționează Lidia Kulikovski în articolul *Orientare spre cultura serviciilor: rezultatele chestionării participanților la Cafe-neaua publică „Transformăm activitatea în servicii”*.

Biblioteca este promotorul de bază al idelilor inovative. Prestarea serviciilor noi și variate asigură prosperarea comunității și atractivitatea instituției în sânul societății.

De menționat că școlile sunt instituțiile partenere cele mai importante în buna desfășurare a proiectelor sus-menționate. Colaborând cu diverse instituții, valorificăm parteneriatele și cultivăm implicit voluntariatul. Astfel, sporește vizibilitatea bibliotecii în comunitate.

O constatare evidentă și incontestabilă este următoarea: în eficientizarea și prestarea serviciilor de calitate factorul

major este cel uman. Bibliotecarul trebuie să aibă capacitatea de a analiza nevoile utilizatorilor, de a răspunde necesităților timpului. Instruirea continuă și dorința de a crește profesional determină profilul specific al bibliotecarului.

Bibliotecarii din secțiile pentru copii trebuie să aibă un profil nuanțat: să aibă cunoștințe generale legate de psihologia și dezvoltarea copilului, să cunoască și să folosească diverse modalități de promovare a lecturii, să stăpânească strategii de lucru adecvate. În spațiile destinate copiilor totul contează: mobilierul, decorațiile, culorile. Serviciile pentru copii trebuie tratate cu aceeași seriozitate, ca și cele destinate adulților.

Imaginea publică pozitivă a bibliotecii este probabil cel mai important aspect în efortul de a câștiga simpatia și interesul beneficiarilor. În acest sens, la implementarea serviciilor se ține cont de următoarele criterii: cunoașterea nevoilor culturale și de informare ale comunității și încercarea de a ajusta resursele bibliotecii acestora; stabilirea diverselor parteneriate; promovarea prin activități motivante, promovarea prin materiale promoționale și informaționale; promovarea pe rețele social-media; capacitatea de a planifica, a organiza și a evalua serviciile și proiectele bibliotecii; abilități de comunicare, relaționare, entuziasm, inițiativă, flexibilitate; spațiu atractiv, reconfortant prin design. Dezvoltarea serviciilor noi solicită competențe, imaginație, creativitate, dedicație și efort.

Beneficiile serviciilor sunt:

- recrutarea de noi categorii de utilizatori, parteneri, voluntari;
- atragerea mass-mediei;
- diversificarea activității bibliotecii;
- creșterea randamentului și a eficienței muncii;
- sporirea profesionalismului bibliotecarului;

- creșterea imaginii bibliotecarului ca actor util societății;
- bibliotecile devin mai vii, mai atrăgătoare.

Recomandări

Pentru a anima schimbarea este nevoie de reinventarea noțiunilor de bibliotecar și bibliotecă. În vederea acestei transformări profunde sunt vizate următoarele imperative: sensibilitatea la probleme; facultatea de a rămâne în stare de receptivitate; mobilitatea, capacitatea de adaptare rapidă la noi situații; originalitatea, aptitudinea de a transforma și a redimensiona. Și să nu uităm că biblioteca este locul unde obișnuitul se întâlnește cu neobișnuitul în fiecare zi.

Referințe bibliografice

1. Cornea, Paul. *Introducere în teoria lecturii*. București: Minerva, 1988. 305 p.
2. Goia, Vistian. *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*. Cluj-Napoca: Dacia, 2002. 288 p.
3. *Strategia BM „B.P. Hasdeu” pe perioada 2008-2017*. Chișinău, 2008. 32 p.
4. *Codul serviciilor*. Chișinău, 2012. 19 p.
5. Kulikovski, Lidia. *Orientare spre cultura serviciilor: rezultatele chestionării participanților la Cafeneaua publică „Transformăm activitatea în servicii”*. Chișinău, 2016. 20 p.
6. *Ne vedem la bibliotecă. Buletin de știri*. 2016, 6 p.
7. *Componentele Bibliotecii Moderne*. Disponibil: <http://www.novateca.md/ro/forpubliclibraries/biblioteca-moderna> (accesat: 10.09.2016).
8. *Ghid pentru servicii de bibliotecă destinate copiilor*. Disponibil: <https://www.ifla.org/files/assets/libraries-for-children-and-ya/publications/guidelines-for-childrens-libraries-services-ro.pdf> (accesat: 10.10.2016).

9. Blog de biblioteconomie și știința informării. *Servicii pentru comunitate: idei în ajutor programării activității în anul 2014*. Disponibil: <https://clubbib2.wordpress.com/2013/10/24/servicii-pentru-comunitate-idei-in-ajutor-pogramarii-activitatii-in-anul-2014/>(vizitat: 10.11.2016).
10. *Biblioteca Județeană „George Barițiu” Brașov – Biblionet*. Disponibil: <http://www.biblionet.ro/upload/documents/librarie/20417/pdf/142083/StudiuBrasov.pdf> (accesat: 10.11.2016).
11. *Servicii și programe pentru adulți cu vârsta cuprinsă între 41 și 60 de ani: studiu*. Disponibil: http://www.biblionet.ro/upload/documents/document/18906/attachement/137049/Studiu%20Servicii%20Adulti_41-60.pdf (accesat: 18.11.2016).
12. *CE și noua Agendă 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă*. Disponibil: <http://www.comunic.ro/article/ce-%C8%99i-noua-agen-da-2030-onu-pentru-dezvoltare-durabil%C4%83> (accesat: 18.11.2016).

SĂPTĂMÂNA ȘTIINȚEI LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B. P. HASDEU”

Elena TARAGAN,
bibliotecară, Departamentul studii și cercetări, BM „B.P. Hasdeu”

În 10 noiembrie 2017, au avut loc primele evenimente din cadrul Săptămâni științei, organizată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

Science Talks *O bibliotecă foarte științifică* a început, dând startul săptămânii, la ora 14.00 și a constat într-o prezentare realizată de doamna conf. univ. dr. Lidia Kulikovski, director al Departamentului studii și cercetări, privind activitatea științifică desfășurată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Dumneaei a adus la cunoștința publicului că, în ultimii cinci ani, BM a editat 124 de cărți. Printre ele se evidențiază *Monografia bibliografică Mihai Cimpoi, 50 de ani de învățământ biblioteconomic*, cartea *Codul serviciilor, Ghidul utilizatorului, Jurnalul unui bibliotecar* al lui Dumitru Crudu, *Arta de a pasiona cititorii și Elogiu lecturii* de Vlad Pohlă, *Alt portret din profil cultural al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”* de Valeriu Rață ș.a. De asemenea, a făcut o analiză privind tipologia literaturii de specialitate și publicul a fost înștiințat că,

predominant, se editează monografii (bibliotecile „Târgoviște”, „Ovidius”, „Onisifor Ghibu”, „Ițic Mangher”, „Alba Iulia”), recomandări metodice, încercări de manuale și dicționare. Un fapt îmbucurător este acela că revista *BiblioPolis*, din anul 2002, apare constant. În prezent, s-a ajuns la al 62-lea volum al revistei.

Doamna Lidia Kulikovski a accentuat actualitatea volumului *Jurnalul unui bibliotecar* al lui Dumitru Crudu, în special, pentru că acesta oferă perspectiva utilizatorului, a celui „din afară” asupra Bibliotecii, iar această perspectivă este pentru Bibliotecă extrem de prețioasă, întrucât utilizatorul este o primă resursă a Bibliotecii.

Rezultatele activității științifice desfășurată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” sunt îmbucurătoare și dătătoare de speranță, însă o adevărată evaluare se va putea realiza în timp. Și aici, doamna Lidia Kulikovski ne-a adus exemplul original al Japoniei: „Un înțelept, fiind întrebant ce opinează asupra unui eveniment petrecut